

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Cap. XXXIV. Rationes Ab Avaritiæ idololatria auocantes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

RATIONES AB AVARITIA

idololatria auocantes.

S. Greg 3.

P. P. c. 21.

§. **A**varitiæ scelus, vt effugiant ejus sceleratam & malitiam ab Apostolo potissimum discant. Et quidem 1. Timoth. 6. versic. 5. vsque ad 11. cum dixisset. 1. Quosdam esse homines mente corruptos existimantes questum esse pietatem. Subjungit: Est autem questus magnus pietas cum sufficientia. 3. Nihil enim intulimus in hunc mundum: haud dubium, quod nec auferre quid possimus. Habentes autem alimenta & quibus tegamur, hic contenti sumus. 4. Nam qui volunt diuites fieri, incidunt in tentationem & laqueum Diaboli, & desideria multa & inutilia, & nocua, quae mergunt homines in interitum & perditionem. 5. Radix enim omnium malorum est cupiditas: 6. Quam quidam appetentes errauerunt à fide, & inseruerunt se doloribus multis. Tu autem O homo Dei hac fuge. Sermo cum Clericis maxime est Apostolo, & iis qui putant sibi ad augendas opes suas & multiplicanda oblectamenta terrena religionem suffragari debere Christianam, vt loquitur S. August. epist. 89. ad Hilarium. Vnde & S. Ambr. Comm. in hunc Apostoli locum: Nihil, inquit, tam asperum, tam perniciosum est, quam si Ecclesiasticus, maxime qui in sublimi loco est, diuitiis huius seculi studeat: quia non solum sibi ipsi, sed & ceteris obest, contrariam enim formam dat hominibus, necesse est enim multos imitatores eius existere ad perditionem. Quanto enim honorificentior ordine est, tanto magis suadet imitandum se, maxime in hac re, prae-textu diuitias venia

§. Itaque vt ab auaritia nos absterreat Apostolus 1. execratur & damnat eos, qui religione & Dei cultu ad terrena commoda acquirenda abutuntur, quali illud sit sanctius, non quod Deo gratius, sed quod quaestuosius

Religionis
prae-textu di
uitias venia
tur auari-
tia.

fructuosius, quales illi Tit. 1. v. 11. *Docentes quæ non oportet turpis lucri gratia.*

§. 2. Ostendit quod pietas quæ sua sorte & paucis contenta est, & cui necessaria non deest sustentatio, sit res maximè fructuosa & lucrosa, ut quæ æterna comparetur felicitas. Didicit pius, in quibus est, sufficiens esse, scit & satiari & esurire & abundare & penuriam pati, omnia potest in eo qui eum confortat, nec in necessariis destituitur, ad Philip. 4. v. 11. 12. & 1. Tim. 4. v. 8.

§. 3. Declarat frustra homines in aceruandis opibus sudare, cum ut nudi ex utero matris prodierint, ita nudi andum opibus in terram reuertantur Iob. 1. v. 21. Eccles. 5. v. 14. Alienæ bus, quibus sunt ab ipsis diuitiæ, & ex his tantum necessarius cibus morte opus & potus, vestis & domus mutuanda, & nihil ad luxum, non est. factum, delitias, ostentationem querendum. Eccl. 14. v. 3. *Viro cupido & tenaci sine causa est substantia & homini liquido (qui nec sibi nec aliis bona faciet) ad quid aurum?* vers. 4. vsq; ad 22.

§. 4. Proponit pericula, quæ auari ditescere cupientes subeunt, impingunt enim in peccatorum iramenta & lapsus, in Diaboli retia, in cupiditates varias, lerna, stultas & noxias, quæ eos in interitum & perditionem & huius temporis & futuri adeò mergunt, ut emergere & respicere nequeant, ut hic hom. 17. habet Sanctus Chrysost. S. Augustin. verò hæc Apostoli verba edisserens lib. 50. hom. hom. 13. c. 11. *Pecunia delectat, ista non times? Incidunt homines in tentationes, non times? In desideria multa incidunt stulta & noxia, non times? Desideria quod ducit? Mergunt homines in interitum & perditionem. Et adhuc surdus es? Interitum & perditionem non times? Sic Deus tonat, & steris?*

§. 5. Docet quod φιλαγγεία, hoc est, argenti siue pecuniæ amor, id est, auaritia sit omnium malorum radix, id est, origo & causa siue agens, siue adiuuans & disponens, siue finis, siue materia, maximè

*Auaritia
superbia ge-
nitrix.*

maximè tamen id dicitur, quia facultatem præbet ad omnia flagitia ratione executionis, sicut superbia dicitur omnis peccati initium. Eccles. 10. v. 15. ratione intentionis. Nam ut est Ecclesiast. 10. v. 19. Pecunia obediunt omnia. Et hoc loco S. Ambr. Auaritia, quia omnia mala potest admittere, ideo radix omnium malorum est, ut docet & S. Thom. 1. 2. q. 84. art. 1. cap. Sed & ex illa pecuniæ auiditate & copia nascitur illa omnium scelerum procreatrix superbia, ut tradit S. August. serm. 5. de verb. Dom. capit. 9. Nihil est, inquit, quod sic generent diuitie, quomodo superbiam. Omne pomum, omne granum, omne frumentum, omne lignum habet vermem suum. Vermis diuitiarum superbia. Et lib. 50. Hom. homil. 13. cap. 11. Difficile est, ut non sit superbus, qui diues est.

§ 6. Affirmat Apostolus, quod auaritia sit deserenda Christianæ religionis causa. Vnde & Saluator noster Matth. 13. v. 22. ait, quod sollicitudo sæculi istius & fallacia diuitiarum suffocent verbum Dei, ut sine fructu efficiatur. Auaritia siquidem dum multis hominem peccatis inuoluit, & sola præsentia quarit, facit eum iudicare friuola, quæ sunt religionis & futuri sæculi. Pugnatur omnino diuina lex cum desideriis auari, & idcirco dum alterutro illi carendum est, fidei potius quam pecuniæ mauult iacturam facere. Nec desunt qui Simoniam, vsuram, bonorum Ecclesiasticorum obliuionem contra fidem grauius non esse peccata iudicant, aut minimum se habent atque ita iudicarent.

§ 7. Asseuerat S. Paulus, quod illi auari multos sibi accersant dolores variarum anxietatum, miseriarum, peccatorum.

Tam detestanda auaritia, phes. 5. v. 3. Fornicatio, & omnis immunditia aut auaritia nec ut nec nominanda. Conuetudo auari vitanda. § 8. His addamus & illa Apostoli dogmata, 1. E-
nominetur in vobis sicut decet Sanctos. 2. 1 Cor. 5. v. 11. Scripsi vobis non commisceri, si is qui fornicator nominatur, est fornicator, aut auarus, &c. cum eiusmodi nec cibum sumere. 3. 1. Cor. 6.

1. Cor. 6. v. 10. Neque fures, neque auari, neque rapaces regnum Dei possidebunt. Ephes. 5. v. 5. Auarus non habet hereditatem in regno Christi & Dei. 4. Auarus est idolorum seruus, auaritia est simulachrorum seruitus. Ephes. 5. v. 5. Colos. 3. v. 5. Causam huius rei exponit S. August. l. 11. de Ciuit. Dei c. 25. Peruersi, ait, frui volunt nummo, vti autem Deo: quoniam non nummum propter Deum impendunt, sed Deum propter nummum colunt. S. Chrysostom. homil. 18. in epistolam Ephes. Quo modo, ait, & qua ratione avarus est simulachrorum cultor? Deficit à Deo avarus, quemadmodum simulachrorum cultor. Et ne putes istud temerè dici, est sententia Christi, qua dicit Mat. 6. v. 34. Non potestis Deo seruire & Mammonæ. Qui Mammonæ seruiunt, seipsum extra Dei seruitutem eiecerunt. Qui vero dominium ipsius abnegant, & inanimato seruiunt auro, clarum est eiusmodi idolorum esse cultores.

§. Et homil. 64. in Joannem idem B. Chryl. ait idcirco S. Paulum auarum appellasse idololatram. 1. quod pecunias suas tanquam dona Deo dicata tangere minime audeat, aut si cogatur, tanquam ad nefas timide veniat. 2. quod aurum elaustris & vectibus tanquam lapideum idolum cohibeat, pro templo arcam ei præparans, & argenteis vasis recondens. 3. quod sicut is in idolo inhabitantem dæmonem, ita auri aspectu & cupiditate insidentem animæ dæmonem adoret. 4. quod magis auaritia pareat quam ille idolo, & quodeunque suggerit obsequatur. Quid dicit auaritia? Esto omnibus inimicus, obliuiscere naturam, contemne Deum, sacrificium mihi te ipsum offer. Dicto citius pareat. Et ille quidem idolis boues sacrificat, auaritia offert mihi, inquit, animam & persuadet.

§. Eccles. 10. v. 9. & 10. Auaro nihil est scelestius. Nihil est iniquius quam amare pecuniam, hic enim & animam suam venalem habet. Cum tamen animæ vnus pretium, nec mille mundi æquare possint, vnde verissime ipsa veritas. Matt. 16. v. 26. Quid prodest homini, si mundum vnuer-

Auaritia im-
lesti prius
beatitudinis.
Auarus idola
lolastra, Ec-
clesiasti autem
veri Deum
cor esse debet.

Auarus De-
d. fertor, tunc
inherere
vel maxime
debet Cleri-
cis.

Cuius animæ
idololatris est

sum lucretur, anima vero sua detrimentum patiat? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? S. Ambrosius l. 2. off. c. 25. Dominus ad discipulos suos, ait: Nolite possidere aurum, neq; argentum, neq; pecuniam, qua velut falce pullulantem in pectoribus humanis succidit avaritiam.

CAPVT XXXV.

APOSTOLVS CASTVM, PVDICVM.
que requirit Clericum.

Quid luxuria eius-
que pestiferi
fructus.

§. **L**uxuriam pravum obscenae voluptatis appetitum, DEO sanctissimo Spiritui summe inuisam, diabolo impurissimo spiritui maxime gratam, humanae naturae & dignitatis probum, ebrietatis filiam, insaniae matrem, facultatum, honoris, fama, valetudinis, salutis prodigam, curatu difficillimam, sordium & malorum lernam gehennae fumum in sempiternas exiturum flammam, omni studio & contentione deuitent, cum Apostolus ne familiares quidem & Clerici domesticos permittat esse in accusatione luxuriae Tit. 1. v. 6. quanto minus ipsum Clericum? Neq; ob libidinis suspicionem in Clerici ordinem admittit bigamum 1. Tim. 2. v. 2. & 4. Tit. 1. v. 6. Et hortatur Timotheum 1. ep. cap. 5. v. 11. Ut adolescentiores viduas deuitet. Ut quae sint salaces & nupturientes. Illud etiam queritur & deplorat Apostolicus 2. Timoth. 3. v. 5. 6. 7. Suis non defuisse temporibus, qui voluptatis magis amatores essent quam Dei, & haberent speciem quidem pietatis, sed eius virtutem abnegarent, & sic penetrarent in domos, & mulierculas peccatis oneratas & variis desideriis astuantes, & non veritatem, sed suis peccatis velamen & patrocinium inquirentes docendo carnis libertatem captiuas ducerent, & sibi obnoxias redderent & hos, inquit deuita.

Sepe multumq; à luxuria dehortatur Apostolus.

§. Multus est Apostolus in hoc dissuadendo flagitio Rom. 13. v. 13. Sicut in die honeste ambulemus. Non in cubilibus & impudiciis Et. 14. Carnis curam ne feceritis in desiderijs 1. Cor. 5. v. 11. Scripsi vobis, si is qui frater nominatur, est for-